

Форма

Секція: Педагогіка, психологія, соціологія, українознавство, проблеми освіти і науки, молоді і спорт

Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки згідно з Законом України:

Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Назва напрямку секції: Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук

Назва піднапрямку секції

АНОТОВАНИЙ ЗВІТ

за завершеною науково-дослідною роботою за 2014 – 2015 рік

(Характер НДР: фундаментальне дослідження)

- 1. Тема НДР:** Моніторинг якості навчального процесу у вищих навчальних закладах України.
- 2. Керівник НДР (ПІБ):** Курило Віталій Семенович
- 3. Номер державної реєстрації НДР:** 0144U004317
- 4. Номер облікової картки заключного звіту:**
- 5. Назва вищого навчального закладу, наукової установи:** Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
- 6. Терміни виконання:** початок – 01.01.2014 р., закінчення – 31.12.2016 р.
- 7. Обсяг коштів, виділених на виконання НДР за весь період (згідно з запитом / фактичний)** 300 тис. гривень.
- 8. Короткий зміст запиту (до 40 рядків тексту):**

– об'єкт дослідження: управління навчальним процесом у вищому навчальному закладі.

– предмет дослідження: теоретико-методичні засади моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі.

– мета науково-дослідної роботи: розробка та впровадження моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі.

– основні завдання, задачі чи проблеми, які необхідно було вирішити для досягнення мети:

Завдання, на вирішення яких спрямовано проект:

1. На основі аналізу наукової та нормативно-правової літератури розкрити сутність якості навчального процесу у вищому навчальному закладі.
2. Узагальнити світові підходи забезпечення якості професійної підготовки фахівців у вищій школі.
3. Розкрити теоретико-методологічні засади управління якістю навчального процесу у вищому навчальному закладі.
4. Визначити теоретичні основи моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі.
5. Теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити модель моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі.
6. Підготувати методичні рекомендації щодо розробки та реалізації моніторингових процедур якості навчального процесу у вищому навчальному закладі.

Актуальність, необхідність і доцільність виконання проекту зумовлені зростанням вимог суспільства та роботодавців до якості підготовки фахівців у сфері вищої освіти, які не узгоджуються з наявним рівнем забезпечення якості навчального процесу; переважним використанням у навчальному процесі масових форм навчання, застарілих методів і засобів фахової підготовки, що не відповідає необхідності створення умов розвитку індивідуальних властивостей і здібностей студентів, їх здатності до самоосвіти і саморозвитку; активним упровадженням у систему вищої освіти міжнародних і вітчизняних стандартів на фоні недостатньої підготовленості управлінського та професорсько-викладацького складу ВНЗ до впровадження заходів підвищення якості професійної підготовки фахівців моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі. Одним з напрямів розв'язання зазначених проблем є організація моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі, що надає можливість виявити чинники негативного впливу на якість навчального процесу, визначити шляхи покращення професійної підготовки фахівців та свідомо їх реалізовувати на практиці всіма суб'єктами навчального процесу.

- у випадку, якщо відбувалися відхилення від запланованого календарного плану НДР, коригування завдань, проблем та результатів, викладених у запиті – описати це у звіті.

У зв'язку евакуацією університету внаслідок військової агресії на Сході України з 1 вересня 2014 р. у Державному закладі «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» відбулися суттєві зміни в організації навчального процесу шляхом збільшення ролі використання дистанційних технологій на денній та заочній формах навчання й відповідно здійснювалося корегування завдань наукового дослідження щодо підсилення уваги до розробки змісту та технологій (форм, методів, засобів) моніторингу якості дистанційного складника навчання студентів.

9.Опис процесу наукового дослідження (40 – 50 рядків тексту):

- вказати використані методи наукових досліджень, методики, обладнання;
- зазначити, які з описаних в запиті ідей та гіпотез, реалізовані при виконанні НДР;
- результати етапів (відповідно до технічного завдання) відобразити у таблиці:

Номер етапу	Назва етапу згідно з технічним завданням	Заплановані результати етапу	Отримані результати етапу
1.	Теоретико-аналітичний (2014 р.)	На цьому етапі буде розкрито теоретико-методологічні засади управління якістю навчального процесу та моніторингу якості навчального процесу як інструменту управління у ВНЗ; проведено історико-ретроспективний аналіз становлення і розвитку процесу моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ; здійснено аналіз розвитку моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ зарубіжних країн; розкрито сутність і зміст базових понять дослідження; науково обґрунтовано та розроблено модель моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі; розпочато підготовку суб'єктів до здійснення моніторингу якості	Розкрито теоретико-методологічні засади управління якістю навчального процесу та моніторингу якості навчального процесу як інструменту управління у ВНЗ; науково обґрунтовано та розроблено Модель моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі. Захищено: 1 докторську та 1 кандидатську дисертації, 10 магістерських робіт. Видано: 1 монографію, 2 статті у фахових виданнях, 11 статей (тез) – у матеріалах науково-практичних конференцій.

		навчального процесу у ВНЗ. Результати будуть представлені у вигляді захисту 1 докторської дисертації, 10 магістерських робіт, публікації 7 статей, навчально-методичних матеріалів та матеріалів науково-практичних конференцій.	
2.	Експериментально-конструктивний (2015 р.)	На даному етапі буде здійснено дослідно-експериментальну роботу з практичної реалізації моделі та технології моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі; удосконалено лекційні курси для спеціальностей «Педагогіка вищої школи», «Управління навчальним закладом». Результати будуть представлені у вигляді захисту 1 кандидатської дисертації, 10 магістерських робіт, публікації 1 монографії, 8 статей, матеріалів науково-практичних конференцій, навчально-методичних матеріалів.	Розпочато реалізацію моделі моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі: «Стандарту із забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка», спрямованого на підготовку фахівця відповідно до компетентнісної моделі випускника; форм, методів, засобів моніторингу навчального процесу. Удосконалено лекційні курси для спеціальностей «Педагогіка вищої школи», «Управління навчальним закладом». Захищено 1 докторську та 2 кандидатські дисертації, 10 магістерських робіт. Видано 1 навчальний посібник, 15 статей у фахових виданнях, 5 статей (тез) – у матеріалах науково-практичних конференцій.
3.	Узагальнюючо-аналітичний (2016 р.)	На третьому етапі буде продовжено педагогічний експеримент, по закінченню якого планується аналіз, узагальнення та оформлення результатів упровадження моделі моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ. Показники якості навчального процесу будуть зведені у графіки, розрахунки, таблиці. Результати будуть представлені у вигляді захисту 1 кандидатської дисертації, 10 магістерських робіт, публікації 1 монографії, 8 статей, матеріалів	–

		науково-практичних конференцій, навчально-методичних матеріалів.	
--	--	--	--

9.1. Методи наукових досліджень, методики, обладнання.

Під час виконання науково-дослідної роботи було використано методи дослідження: *теоретичні* – міждисциплінарний аналіз наукової літератури з метою теоретичного вивчення проблеми управління якістю навчального процесу у ВНЗ, моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ як інструменту управління, визначення базових понять дослідження – якість навчального процесу, управління якістю навчального процесу у ВНЗ, моніторинг якості навчального процесу у ВНЗ; абстрагування та конкретизація для визначення елементів процесу моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ; моделювання й проектування – для розробки моделі моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ; *емпіричні* – тривале включене спостереження, бесіда, вивчення документації, анкетування для визначення стану процесу моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ; педагогічний експеримент для перевірки ефективності моделі моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ.

9.2. Ідеї та гіпотези, реалізовані при виконанні НДР у 2014 – 2015 р.

1. Розкрито теоретико-методологічні засади управління якістю навчального процесу у вищому навчальному закладі та моніторингу якості навчального процесу як інструменту управління у ВНЗ: проведено історико-ретроспективний аналіз становлення і розвитку процесу моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ; здійснено аналіз розвитку моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ зарубіжних країн; розкрито сутність і зміст таких понять, як «якість навчального процесу у вищому навчальному закладі», «управління якістю навчального процесу у вищому навчальному закладі», «моніторинг якості навчального процесу у вищому навчальному закладі».

1. Обґрунтовано теоретичну **модель моніторингу** якості навчального процесу у ВНЗ та розпочато дослідно-експериментальну роботу з її реалізації.

Модель моніторингу якості навчального процесу вищого навчального закладу уявляє собою єдність чотирьох взаємопов'язаних блоків: концептуального, цільового, технологічного та результативного.

Концептуальний блок моделі включає процесний, системний та компетентнісний методологічні підходи; функції та принципи моніторингу якості навчальним процесом у ВНЗ.

Цільовий блок моделі становить єдність цілей та системи завдань, комплексне рішення яких забезпечить її досягнення. **Метою** моделі є моніторинг якості навчального процесу у ВНЗ, тобто підвищення якості навчального процесу, що дозволить забезпечити професійну підготовку висококваліфікованих фахівців конкурентоспроможних на вітчизняному та світовому ринку праці, що відповідатиме потребам особистості, суспільства та держави.

Технологічний блок включає: **1) суб'єктів моніторингу** якості навчального процесу у ВНЗ; **2) критерії моніторингу** якості навчального процесу у ВНЗ (рівень професійної компетентності студентів; якість планування навчального процесу; якість організації навчального процесу; інформативність навчального процесу; якість навчально-методичного забезпечення навчального процесу; комунікативність навчального процесу; рівень практичної спрямованості навчального процесу; рівень науково-дослідної спрямованості навчального процесу; рівень розвитку самоосвітнього компонента навчального процесу; рівень контрольно-оцінного складника навчального процесу); **3) етапи моніторингу** якості навчального процесу (підготовчий, діяльнісний, аналітико-коригувальний); **4) моніторингові процедури**, що становлять поєднання **форм** (усне опитування, письмове анкетування, співбесіда, інтерв'ю, тестування, контрольний модульний тест; модульне творче контрольне завдання, online-екзамен), **методів** (спостереження, опитування, експертна оцінка, аналіз документів, контрольні заходи, анкетування, тестування, самооцінка, вивчення продуктів праці) та **засобів** (бланки збору й обробки інформації, комплекси тестових завдань, контрольних робіт, технічні засоби для математичної та статистичної обробки інформації, комп'ютерна техніка, електронна платформа Moodle, «віртуальний університет») моніторингу.

Зміст **результативного блоку** моделі моніторингу полягає в поліпшенні якості навчального процесу та підвищенні компетентності випускників.

3. Розроблено й затверджено на вченій раді університету «Стандарт із забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка».

10. Наукова новизна та значимість отриманих наукових результатів (до 30 рядків тексту).

Наукова новизна отриманих наукових результатів полягає в тому, що *вперше* науково обґрунтовано та розроблено теоретичну модель моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі, яка спрямована на поліпшенні якості навчального процесу та підвищенні компетентності випускників та складається з чотирьох взаємопов'язаних блоків: концептуального, цільового, технологічного, результативного; узагальнену модель випускника, що уявляє собою систему універсальних (загальнонаукових та соціальноособистісних) та професійних (загальних та спеціалізованих) компетентностей; *уточнено* сутність і зміст таких понять, як «якість навчального процесу у вищому навчальному закладі», «управління якістю навчального процесу у вищому навчальному закладі», «моніторинг якості навчального процесу у вищому навчальному закладі»; удосконалено критерії (рівень професійної компетентності студентів; якість планування навчального процесу; якість організації навчального процесу; інформативність навчального процесу; якість навчально-методичного забезпечення навчального процесу; комунікативність навчального процесу; рівень практичної спрямованості навчального процесу; рівень науково-дослідної спрямованості навчального процесу; рівень розвитку самоосвітнього компонента навчального процесу; рівень контрольно-оцінного складника навчального процесу), етапи (підготовчий, діяльнісний, аналітико-коригувальний) та процедури (форми, методи, засоби) моніторингу якості навчального процесу у вищому навчальному закладі; подальшого розвитку набули теоретико-методологічні засади управління якістю навчального процесу у вищому навчальному закладі та моніторингу якості навчального процесу як інструменту управління у вищому навчальному закладі; наукові узагальнення щодо становлення і розвитку процесу моніторингу якості навчального процесу у вищих навчальних закладах, розвитку моніторингу якості навчального процесу у вищих навчальних закладах зарубіжних країн тощо.

11. Відповідність отриманих наукових результатів сучасному рівню досліджень в даній галузі (навести порівняння характеристик, ознак, властивостей, показників) (до 40 рядків тексту).

Основним результатом НДР стало наукове обґрунтування, розробка та реалізація моделі моніторингу якості навчального процесу в університеті, основним продуктом – нормативний документ, що регулює цей процес, – «Стандарт із забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка», який складається із семи розділів: 1) цілей та змісту навчання (формування цілей та змісту навчання, узагальнена модель випускника ЛНУ імені Тараса Шевченка); 2) вимог до якості організації навчального процесу (зміст навчального процесу, прозорість і зрозумілість навчального процесу); 3) гарантування якості викладацького складу (визначення компетентностей науково-педагогічних працівників, процедури відбору та прийому на роботу науково-педагогічних працівників, забезпечення ефективності науково-педагогічної діяльності викладача); 4) забезпечення навчального процесу ресурсами (навчально-методичне забезпечення навчального процесу, застосування продуктивних методик та технологій навчання); 5) забезпечення практичної готовності майбутніх фахівців (професійне спрямування теоретичної підготовки за спеціальністю; професійне спрямування практичних, семінарських, лабораторних занять, навчальних практик, самостійної роботи, виконання курсових робіт (проектів) за спеціальністю; формування готовності до професійної діяльності під час виробничої практики, виконання дипломних та магістерських робіт (проектів)); 6) адаптації студентів першого року навчання; 7) моніторингу забезпечення якості (моніторинг якості результатів навчання, моніторинг управління якістю навчального процесу).

Основоположними документами для обґрунтування та організації моніторингової діяльності в університеті в межах НДР стали: Міжнародний стандарт ISO 9001–2000 «Системи менеджменту якості. Вимоги» та Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти та у сфері освіти.

Теоретичне обґрунтування моделей моніторингу якості вищої освіти відображене в докторських дисертаціях та монографічних роботах І. Булах, О. Волкова, В. Зайчука, О. Ляшенка, Н. Фоменко, Г. Цехмістрової та інших українських науковців. У низці кандидатських дисертацій (А. Денисенко, С. Кретович, О. Локшина, Т. Лукіна, Т. Олеандр, О. Островерх та ін.) дослідники визначили вимоги щодо реалізації у ВНЗ моніторингу якості освітньої діяльності. У кандидатських дисертаціях Н. Круглової, І. Найдьонової, В. Пульбере, О. Сергєєвої та ін. розроблено рекомендації щодо впровадження моделей моніторингу якості навчальних досягнень студентів. За останні роки внесок у дослідження проблем моніторингу якості навчальних досягнень студентів та моніторингу результативності навчального процесу зроблено Н. Байдацькою, Л. Коробович, О. Туржанською, Т. Хорунженко та іншими українськими науковцями.

Європейські та американські науковці досліджують переважно теоретичні засади моніторингу якості вищої освіти та інноваційного розвитку вищих навчальних закладів, чому присвячено комплексне дослідження L. Harvey та P. Knight, а також статті в наукових виданнях M. Broadbent, J. Cullen, T. Hassall, N. Jackson, J. Joyce, I. Roffe та ін. У публікаціях A. Hunt, A. Irving, M. Tam та ін. приділено увагу моделям моніторингу якості навчальних досягнень студентів та результативності навчального процесу. Ґрунтовний огляд проблем моніторингу якості навчального процесу провели M. Brookes, N. Downie, P. Ramsden та ін.

12. Практична цінність результатів НДР (галузі економіки та суспільства, де можливе їх використання, конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість тощо) (до 30 рядків тексту).

Практична цінність результатів науково-дослідної роботи полягає в готовності їх використання в системі вищої освіти. Використання результатів дослідження дозволить здійснювати моніторинг навчального процесу в сучасних умовах поєднання денної та заочної форм навчання з дистанційною на основі використання теоретичної моделі моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ та її нормативно-правового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення: розроблених *форм* (усне опитування, письмове анкетування, співбесіда, інтерв'ю, тестування, контрольний модульний тест, модульне творче контрольне завдання, online-екзамен), *методів* (спостереження, опитування, експертна оцінка, аналіз документів, контрольні заходи, анкетування, тестування, самооцінка, вивчення продуктів праці) та *засобів* (бланки збору й обробки інформації, комплекси тестових завдань, контрольних робіт, технічні засоби для математичної та статистичної обробки інформації, комп'ютерна техніка, електронна платформа Moodle, «віртуальний університет»). Використання результатів НДР також дозволить здійснювати моніторинг дистанційного навчання студентів на сайті дистанційного навчання з використанням платформи Moodle (електронної системи управління навчанням та його моніторингу); «віртуального університету» в українському сегменті кіберпростору, на базі якого ведуться розробки власної платформи E-learning, комп'ютерних тестів на основі клієнт-серверної технології; альфа-версії «віртуального університету» в українському сегменті кіберпростору для забезпечення програмної підтримки вступних і державних іспитів; у межах поєднаних форм навчання (blended learning), що базується на поєднанні традиційного навчання в аудиторії (face-to-face) з дистанційним навчанням (e-learning – використання дистанційних, інформаційних та електронних технологій). На основі теоретичних і методичних розробок розроблено нормативний документ «Стандарт із забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка».

13. Використання результатів у навчальному процесі (нові (оновлені) курси лекцій або їх розділи, практичні та лабораторні роботи, які створено (розроблено) на основі результатів НДР – до 20 рядків).

На основі результатів НДР:

– здійснено корегування змісту підготовки магістрантів зі спеціальностей «Педагогіка вищої школи», «Управління навчальним закладом» шляхом унесення до курсів лекцій та практичних занять тем щодо теорії та технології моніторингу навчального процесу у ВНЗ таких навчальних дисциплін, як Педагогіка вищої школи, Психологія вищої школи, Вища освіта і

Болонський процес, Дидактичні системи у вищій освіті, Новітні технології організації навчально-виховного процесу у вищій школі, Управління вищими навчальними закладами, Психолого-педагогічні засади діяльності вищої школи;

– створено сайт дистанційного навчання на основі використання електронної платформи Moodle; нормативно-правову базу та методичні рекомендації щодо його використання;

– розроблено близько 15 тисяч дистанційних курсів із засобами контролю та самоконтролю якості знань та практичних умінь студентів;

– створено «віртуальний університет» в українському сегменті кіберпростору, на базі якого розроблено понад 100 комп'ютерних тестів для проведення державних і вступних екзаменів;

– розроблено «Положення про проведення іспитів у режимі *online*», «Методичні вказівки для створення навчального програмного забезпечення (навчальних комп'ютерних програм та електронних підручників)»;

– розроблено нормативний документ «Стандарт із забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка».

14. Результативність виконання науково-дослідної роботи

№ з/п	Критерії	Заплановано (відповідно до запиту)	Виконано (за результатами НДР)	% виконання
		кількість	кількість	%
1.	Публікації колективу виконавців НДР: 1.1. Статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних. 1.2. Публікації в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних. 1.3. Статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України. 1.4. Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України. 1.5. Монографії, опубліковані за рішенням Вченої ради ВНЗ (наукової установи). 1.6. Підручники, навчальні посібники з грифом МОН України. 1.7. Навчальні посібники без грифу МОН України. 1.8. Словники, довідники.	15	17	113
		8	16	200
		1	1	100
		1	1	100
2.	Підготовка наукових кадрів: 2.1. Захищено докторських дисертацій за тематикою НДР. 2.2. Подано до розгляду у спеціалізовану вчену раду докторських дисертацій за тематикою НДР. 2.3. Захищено кандидатських дисертацій за тематикою НДР. 2.4. Подано до розгляду у спеціалізовану вчену раду кандидатських дисертацій за тематикою НДР. 2.5. Захищено магістерських робіт за	1	2	200
		1	3	300
			20	100

	тематикою НДР.	20		
3.	Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності, які створено за тематикою НДР: 3.1. Отримано патентів (свідоцтв авторського права) України. 3.2. Подано заявок на отримання патенту України. 3.3. Отримано патентів (свідоцтв авторського права) інших держав. 3.4. Подано заявок на отримання патенту інших держав.			
4.	Участь з оплатою у виконанні НДР: 4.1. Студентів. 4.2. Молодих учених та аспірантів.	1	1	100

15.Бібліографічний перелік монографій, підручників, посібників, словників, довідників, наукових статей, інших публікацій; подані заявки та отримані патенти; теми захищених та поданих до розгляду у спеціалізовану вчену раду дисертацій (за матеріалами досліджень за період виконання НДР):

Монографії:

1. Курило В., Хриков Є., Ваховський Л. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Луганська область : монографія / В. Курило, Є. Хриков, Л. Ваховський. – Київ : Знання України, 2014. – 388 с.

Посібники:

1. Заблоцька-Сеннікова Н. В. Психолого-педагогічні засади діяльності вищої школи : навч. посіб. / Н. В. Заблоцька-Сеннікова ; Держ. закл. «ЛНУ імені Тараса Шевченка». – Сєвєродонецьк : ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. – 167 с.

Наукові статті:

1. Заблоцька-Сеннікова Н. В. Навчальна дисципліна «Психолого-педагогічні засади діяльності вищої школи» як важлива складова підготовки магістрантів спеціальності «Управління навчальним закладом» / Н. В. Заблоцька-Сеннікова // Зб. наук. пр. / гол. ред. М. С.Чайковський. – Хмельницький : ХІСТ Університет «Україна», 2014. – №1 (9). – С.44 – 46.

2. Сич Т. В. Використання інноваційного методу навчання case study при підготовці фахівців сфери управління / Т. В. Сич // Створення системи управління якістю адміністративних, соціальних та освітніх послуг: теорія та практика : зб. наук. праць / ред. кол.: О. М. Клімочкіна, Є. М. Хриков, О. І. Кравченко. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – с. 255–262.

3. Гавриш Н., Крутій К. Якість освіти: розробляємо критерії разом / Н. Гавриш, К. Крутій // Дошкільне виховання. – 2015. – № 3. – С. 2–7.

4. Кравченко О. І. Етапи розроблення стратегії розвитку / О. І. Кравченко // Наук. вісн. Націон. ун-ту біоресурсів і природокористування України / Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія». – К. : Міленіум 2015. – Вип. 208. – Ч.2. – С.128 – 137.

5. Кравченко О. І. Моделювання стратегічного розвитку як необхідність модернізації управління вищим навчальним закладом / О. І. Кравченко // Гуманіт. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Додаток 1 до Вип. 36, Том I (61): Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К. : Гнозис, 2015. – С. 488 – 497.

6. Кравченко О. І. Управління конкурентоспроможністю вищих навчальних закладів у країнах Європейського Союзу / О. І. Кравченко // Гуманіт. вісн. ДВНЗ «Переяслав-

Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Додаток 1 до Вип. 35 Том VII (58): Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К. : Гнозис, 2015. – С.143 – 151.

7. Сич Т. В. Актуальність вітчизняних наукових досліджень проблем управління освітою / Т. В. Сич // Гуманіт. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Додаток 1 до Вип.36, Том I (61): Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К. : Гнозис, 2015. – С. 576 – 584.

8. Сич Т. В. Розвиток методологічних засад дослідження питань управління освітою як наукова проблема / Т. В. Сич // Вісн. ЛНУ імені Тараса Шевченка. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – № 6 (295). – С. 241–247.

9. Сич Т. В. Специфіка наукових досліджень проблем управління освітою / Т. В. Сич // Наук. вісн. Національного університету біоресурсів і природокористування України / Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія» // Ред. кол. : Ніколаєнко С. М. (відп.ред.) та ін. – К. : Міленіум 2015. – Вип. 208. – Ч.2. – С. 295 – 303.

10. Сич Т. В. Сутність поняття „проблема управління освітою” у контексті наукового дослідження / Т. В. Сич // Теорія та практика управлінської діяльності в умовах соціокультурних трансформацій : зб. наук. праць / Ред. кол. : О. М. Клімочкіна, Є. М. Хриков, О. І. Кравченко. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – С. 101 – 111.

11. Сич Т.В. Використання інноваційного методу навчання case study при підготовці фахівців сфери управління / Т. В. Сич // Створення системи управління якістю адміністративних та освітніх послуг: теорія та практика : зб. наук. праць / Ред. кол. : О. М. Клімочкіна, Є. М. Хриков, О. І. Кравченко. – Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2015. – С. 134 – 140.

12. Сич Т.В. Розвиток методологічних засад дослідження питань управління освітою як наукова проблема / Т. В. Сич // Гуманіт. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди». – Додаток 1 до Вип. 35, Том VII (58) : тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К. : ГНОЗИС, 2015. – С. 551 – 556.

13. Стрельцова Н. М. Модель управління розвитком професійної компетентності педагогів в межестатійний період / Н. М. Стрельцова // Теорія та практика управлінської діяльності в умовах соціокультурних трансформацій : зб. наук. праць / Ред. кол. : О. М. Клімочкіна, Є. М. Хриков, О. І. Кравченко. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – С. 111– 123.

14. Хомич О. О. Критерії та показники готовності майбутніх вихователів до використання засобів медіа-освіти у навчально-виховному процесі дошкільних навчальних закладів / О. О. Хомич // Łódź: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności. – Nr 2. – 2015. – P. 20 – 24.

15. Хриков Є. М. Дисертаційні дослідження як засіб підвищення ефективності управління навчальними закладами / Є. М. Хриков // Теорія та практика управлінської діяльності в умовах соціокультурних трансформацій : зб. наук. праць / Ред. кол. : О. М. Клімочкіна, Є. М. Хриков, О. І. Кравченко. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – С. 134 – 144.

16. Хриков Є. М. Принципи ціннісного управління навчальним закладом / Є. М. Хриков // Вісн. ЛНУ імені Тараса Шевченка. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – № 6 (295). – С. 127–135.

17. Швирка В. М. Потенціал дистанційного навчання у вищих навчальних закладах Сходу України (сучасні реалії) / В. М. Швирка // Вища школа України. – 2015. – № 7 – 8 (133). – С. 66 – 73.

Матеріали конференцій:

1. Антонова В. В. Формування позитивного іміджу сучасного навчального закладу / В. В. Антонова // Створення системи управління якістю адміністративних та освітніх послуг: теорія та практика : матеріали наук.-практ. конф. (20 травня 2014 року м. Луганськ). – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – С 120–127.

2. Вакуленко В. Н. Возможности профессионально-образовательной среды в становлении профессиональной позиции будущего менеджера / В. Н. Вакуленко // Матеріали міжун. науч.-практ. конференції «Личность и общество: проблемы и перспективы» // 23-24 апреля 2014 года, г. Севастополь, Севастопольский экономико-гуманитарный институт Таврического Национального Университета имени В. И. Вернадского. – Севастополь, 2014. – С. 13 – 16.

3. Вакуленко В. Н., Савельєва В. С. Термінологічний аналіз проблеми становлення професійної позиції майбутніх менеджерів / В. Н. Вакуленко, В. С. Савельєва // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції. – Дніпродзержинськ, 2014. – С. 20 – 23.

4. Іванов Є. В. Державно-громадські моделі демократизації управління освітніми закладами на сучасному етапі в Україні / Є. В. Іванов // Створення системи управління якістю адміністративних та освітніх послуг: теорія та практика : матер. наук.-практ. конф. (20 травня 2014 року, м. Луганськ) . – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – С. 182–188.

5. Птахіна О. М. Управління якістю освітніх послуг української системи вищої освіти / О. М. Птахіна // Сучасні соціально-гуманітарні дискурси : матер. IV Всеукр. наук. конфер. з міжнар. участю (м. Днепропетровськ, 22 березня 2014 р.): у 3-х частинах. – Д. : ТОВ «Інновація», 2014. – Ч. 2. – С. 48–50.

6. Птахіна О. М. Використання інформаційної технології WEB 2.0 в навчальному процесі / О. М. Птахіна // Психолого-педагогічні проблеми становлення сучасного фахівця : зб. наук. ст., матер. міжнар. наук.-практ. конф., 11-12 черв.2014р. / Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ХНЕУ; ХОГОКЗ, 2014. – С.273 –278.

7. Птахіна О. М. Формування професійної мобільності випускників за допомогою післядипломної освіти / О. М. Птахіна // Придніпровські соціально-гуманітарні читання : матер. III Всеукр.наук.-практ. конфер. (м. Днепропетровськ, 29 листопада 2014р.): у 3-х частинах. – Д. : ТОВ «Інновація», 2014. – Ч. 2. – С. 63 – 66.

8. Птахіна О. М. Використання інформаційної технології Moodle в навчальному процесі ВНЗ / О. М. Птахіна // Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 3 грудня 2014 року: у 4 ч. – ЧЗ. – Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2014. – С.114–117.

9. Птахіна О. М. Формування професійної мобільності випускників за допомогою післядипломної освіти / О. М. Птахіна // Придніпровські соціально-гуманітарні читання. Матер. III всеукр. наук. конфер. з міжнар. участю (м. Дніпропетровськ, 29 листопада 2014р.). – Д. : ТОВ «Інновація», 2014. – Ч. 3. – С. 27 – 29.

10. Рибкіна О. В. Організація охорони праці в системі управління навчальним закладом / О. В. Рибкіна // Створення системи управління якістю адміністративних та освітніх послуг: теорія та практика : матеріали наук.-практ. конф. (20 травня 2014 року м. Луганськ). – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – С. 235–242.

11. Сомова О. О. Управління якістю освітньої діяльності вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації / О. О. Сомова // Створення системи управління якістю адміністративних та освітніх послуг: теорія та практика : матер. наук.-практ. конф. (20 травня 2014 року м. Луганськ). – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – с. 262–271.

12. Ліннік О. О. Результати діагностики готовності майбутніх учителів до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями / О. О. Ліннік // Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» // Збірник наукових праць. – Переяслав-Хмельницький, 2015 р. – С. 184 – 185.

13. Птахіна О. М. Використання інформаційної технології Moodle в організації самостійної роботи слухачів магістратури вищого навчального закладу / О. М. Птахіна // Впровадження дистанційних технологій навчання у ВНЗ: засади, проблеми, практичний досвід : зб. тез виступів на міжвузівському наук.-метод. вебінарі / Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ. – Харків : РВВ ХТЕІ КНТЕУ, 2015. – С.47 – 48.

14. Птахіна О. М. Деякі аспекти використання системи дистанційного навчання MOODLE у ВНЗ / О. М. Птахіна // Актуальні питання освіти і науки : зб. наук. ст., матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., 10-11 листоп. 2015 р. / Національна академія Національної гвардії України. – Х. : ХОГОКЗ, 2015. – С.184 – 188.

15. Птахіна О.М. Моніторинг як інструмент державного управління / О. М. Птахіна // Створення системи управління якістю адміністративних та освітніх послуг: теорія та практика : матеріали наук.-практ. конф. (20 травня 2014 року, м. Луганськ). – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – С. 81 – 85.

16. Теорія та практика управлінської діяльності в умовах соціокультурних трансформацій : матер. наук.-практ. конф. (15 травня 2015 року, м. Старобільськ) / Ред. кол. : О. М. Клімочкіна, Є. М. Хриков, О. І. Кравченко. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – 234 с.

Дисертації:

1. Дмитрієв В. Ю. Управління якістю маркетингової діяльності вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.06 «Теорія і методика управління освітою» / В. Ю. Дмитрієв. – Черкаси, 2015. – 20 с.

2. Малихіна Я. А. Теоретичні і методичні засади управління взаємодією вищого навчального закладу із зовнішнім середовищем : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.06 «Теорія і методика управління освітою» / Я. А. Малихіна. — Старобільськ, 2015. – 40 с.

3. Петриченко Л.О. Теоретико-методологічна засади управління якістю освіти у вищому педагогічному навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.06 «Теорія і методика управління освітою» / Л. О. Петриченко. – Луганськ, 2014. – 38 с.

4. Рибальченко Д. О. Управління якістю освітніх послуг у загальноосвітньому навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.06 «Теорія і методика управління освітою» / Д. О. Рибальченко. – Луганськ, 2014. – 23 с.

5. Смагіна О. О. Організація науково-педагогічної діяльності кафедри університету засобами інформаційно-комунікаційних технологій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.10 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті» / О. О. Смагіна. – Старобільськ, 2015. – 20 с.

16. Кількість штатних співробітників – 0, кількість сумісників – 7, молодих учених з оплатою – 1, кількість студентів з оплатою – 1, які брали участь у виконанні НДР

17. Рішення вченої (наукової, науково-технічної) ради від _____ протокол № _____ про закінчення роботи

Керівник роботи:

_____ ПІБ
підпис

Проректор із наукової роботи:

_____ ПІБ
підпис

МП